

Vägglöss på Stockholms vandrarhem – ”Svårt fira jul ihop med andra”

Malena är hemlös. Hon vågar inte träffa släkt och vänner i jul.

– Jag väljer att stanna kvar på vandrarhemmet – på grund av vägglössen.

I Stockholm brukar hemlösa kommuninvånare få pengar av socialförvaltningen för att kunna ta in på vandrarhem under kalla vinternätter. Men inkvarteringsstödet är så lågt att det endast räcker till en plats i flerbäddsrum utan fönster. Och i dessa rum är vägglössen ett återkommande problem, inte minst denna jul.

Malena bor på Ramilton Hostel i Gamla stan, ett vandrarhem där vägglössen är både synliga och märkbara.

– Ägaren är rädd att förlora inkomster, så här blir aldrig någon riktig sanering, säger hon.

Egentligen borde hon flytta, men risken är stor för vägglöss även på nästa ställe. Ramilton är trots allt ett litet och lugnt hostel. Sällan bråk.

Det är annars vanligt att hemlösa flyttar vidare om vägglöss uppdagas.

– Men då tar de vägglössen med sig till nästa ställe. Vägglössen går i rundgång, säger Malena.

Särskilt tråkigt är det under julen. Även om risken att sprida vägglöss försvinner för den som både duschat och tvättat sina kläder inför ett julfirande, så är det svårt att vara säker. Vägglössen kan finnas kvar i en påse eller väska. Och vem vill förorsaka vägglössspridning hos de närstående. Det är

tillräckligt mycket stigma ändå att vara hemlös och gå på julkalas hos lyckade släktingar.

– Jag vet att det är paranoia. Men det känns som om det kryper på mig hela tiden, säger Malena. Och så syns utslagen i ansiktet.

Malena har sett hur personalen på Ramilton själva försökt sanera vandrarhemmet från löss. Det lyckas inget vidare. Mängden löss minskar något, men är tillbaka lika fort.

Jag ringer upp Ramilton Old town hostel för att få prata med ägaren, men han är inte anträffbar. Ramilton är det officiella namnet på dörrskylten och i bokningssystemen, men egentligen drivs vandrarhemmet av ett företag som heter Hamilton Old Town Hostel AB, vars enda ordinarie styrelseledamot har skyddade personuppgifter. Ägarens namn framgår ingenstans.

Killen i receptionen förklarar att chefen åkt på semester utomlands och att han är oanträffbar till i början av januari.

– Men här finns inga vägglöss, säger den extraanställda receptionisten. Vi har städerskor som städar varje dag. Ingen av våra boende har klagat över vägglöss. Och skulle det finnas kan vi byta rum för en gäst eller ha en extra städning.

Sanering pågår på ett vandrarhem i Gamla stan
När jag strax därefter går förbi vandrarhemmet i Gamla stan är personalen fullt sysselsatta med att bära ut madrasser, lådor och säckar – saneringsklädda med munskydd och gummihandskar. Men detta är ingen riktig sanering, menar Malena.

– De boende har inte evakuerats. Om jag hade ägt det här stället hade jag kallat på Anticimex eller något liknande, på en firma som är proffs på att bekämpa vägglöss. Det kostar förstås lite. Men det borde finnas ett värde för ett vandrarhem att få stället lusfritt.

Malena drömmer om att kommunen skulle hyra en hangar för alla

hemlösa under ett par nätter – på så vis skulle alla vandrarhem med flerbäddsrum kunna saneras samtidigt, så att vägglössen försvann på riktigt.

Eller så drömmer hon om att kommunen skulle ha råd att inkvartera hemlösa i enkelrum.

– Men så blir det väl aldrig.

Frånsett vägglössen är det också av andra skäl svårt att få ett normalt liv för den som inkvarteras i ett flerbäddsrum på vandrarhem. Grannarna har inte sällan alkohol- eller drogproblem. Kommunikationssvårigheter är stora eftersom boende ofta kommer från olika länder och talar olika språk. Kvinnor kan uppleva dessa vandrarhem som särskilt otrygga eftersom man ofta bor i mixade rum.

Det finns idag ett antal vandrarhem i Stockholm som erbjuder sängplats för under 400 kronor natten – vilket brukar vara den nivå socialtjänsten är villiga att betala. För en så låg kostnad är det flerbäddsrum i våningssäng utan fönster som gäller.

De hemlösa får själva boka in sig på vandrarhemmen.

– Socialtjänsten betalar räkningen i efterhand, berättar Malena. De går därmed fria från kritik. De har aldrig valt eller bokat stället.

Text och foto: Nils Björn

Malena heter egentligen någonting annat.